

Mehmed Rauf

Yeni sahne mensuplarının gece eğlenceleri — Müfit Ratibin evinde yapılan toplantılar — Mehmet Rauf nasıl intihar etmek istemişti

Mehmet Rauf

Mehmet Raufu birinci cihan harbinin mütareke senelerinde Müfit Ratibin evinde tanıdım.

Faik isminde bir zatın koyduğu sermaye ile teşekkül eden ve o zaman ismi "Darülbeyaz", olan şimdiki şenir tiyatrosunun güya bir rakibi olarak ortaya konan "Yeni sahne", adındaki tiyatro teşekkülünün edebî heyetinde kendisi de bulunuyordu. Bu kumpanya sanatkarları arasında Müfit Ratibin en küçük kardeşi Mahmut İbrahim de vardı. (Temsil)lerin verildiği her perşembe günü akşamı yani cuma gecesi evi Kadıköyünde bulunduğundan ve o tarhlerde de saat dokuzdan sonra karşı cihete vapur'ar işlemediğinden bilmeceburiye Müfit Ratibin evinde kalırdı.

İlk haremi Tefik Fikretin halası ve Seâmi İzzet Sedes kardeşimizin kayınvaldesi olduğu için zaten aile cihetinden de bana pek büsbütün yabancı bir şahıs değildi.

Her temsilin son perdesi kapanıp, tiyatrunun da seyircileri dağıldığı gibi kendisi, Mahmut İbrahim ve diğer bazı zevat Ratiplere gelirdik.

Soba tutuşturulup yataklar yapıncaya kadar bin bir dereden su getirir. o gece verilen temsilin tenkidini yapar (iki) lere (üç) lere kadar otururduk ve uzun uzun sohbet edildikten sonra yatardık.

Mehmet Rauf merhum çok yakışıklı bir adamdı. Yalnız bir kusuru vardı: Allah ona boy vermek hususunda çok, hem pek çok fazla hasıs davranmıştır. Beyaz bir teni yüzünün çok güzel bir rengi vardı. El ve ayakları vücuiyle mütenasip bir şekilde idi. Sarı çerçveli kelebek gözlüğünün arkasından sevimli ve zeki gözlerini görebilirdiniz. Tatlı bir konuşuşu vardı. Her hangi bir davanın müdafaa ve tenkidini yaparken sesinin ahengi hiçbir zaman insanın kulaklarını tirma!amazdı.

Onun sohbetinden istifade edebilmek düşüncesi bana perşembe akşamlarını ipele çektirirdi.

Bir kış mevsimi Ferah tiyatrosu ile Müfit Ratiplerin evi arasında dokunan mek'ler hayatının bilhassa gençliğinin en tatlı ve unutulmıyacak zamanlarıdır.

Perşembe akşamlarındaki her

toplantıda birçok misafirler de bulunurdu. Bu misafirler içinde musıkî âlemimize mensup kimseler de bulunurdu. Meselâ Neyzen İhsan merhum gibi kimseler de meclsimize dahil bulundu mu artık o geceki meclisin parlaklığına doymu olmazdı.

Hele bir gece meclisin zevkini, Allah gani rahmet eylesin Mehmet Rauf o kadar artmış, o kadar artırmıştı ki şafak atmaya, gün ağarmaya başlaacağı halde uyku denen ihtiyaç kimsenin aklına bile gelmiyordu.

Rauf neşeli adamdı. Gırcığı meclisin şayet varsa durgunluğunu giderebilmek o durgunluğu açabilmek için ne yapmak lâzımsa behemehal onu yapardı.

Faik Bey ismindeki sermaye dar o kadar müsrif o kadar eli açık davrandı ki bu bizlere neşeler bahşeden kumpanya günün birinde sermayeyi keçiye yükletiverdi. Ve bittabi kumpanyada payidar olmadı. Ve bizim o doymu olmaz sohbetlerimiz baltalandı. Hepimiz çil yavrusa gibi dağıldık. Her şey gibi bunun mevsimi de su gibi akıp geçti ve gitti.

Artık Mehmet Raufu arada sırada sokakta görüyor ve Müfit Ratiplerin evindeki gece sohbetlerini ayak üstünde bir izi kelime ile anıyor, gülüşüyorduk.

Kolleksiyonumu toplamaya başladığım senelerde rahatsızlığı başlamıştı. Pesinden günlerce değil, aylarca kostum. Fakat yazısını temin etmek kabili şamandı. Ve günün birinde zvaalli Mehmet Rauf ne kadar uğraşsak, çalışsak, çabalasak bir gün yine hepimizin gideceği bu hay huy dünyasından çekildi gitti. Tabutunun on adım arkasından yürüyerek son insanî vaziyemi yaparken de hep Müfit Ratiplerdeki geceleri düşündün: durdun.

Nükteleri çok zarifti. Bir eser hakkında tenkidini yaparken tam tutulacak yerlerini bulmak kabiliyeti harikulâde idi. Bu vakayı anlatırken de oyle bir canlandırışı vardı ki...

Mehmet Rauf hakkında şöyle bir hikâyede anlattılar. Ne kadar doğrudur, hakikat ne merkezdedir onu bilmiyorum. Herkesin bildiği pek meşhur bir hikâyedir. Fakat bana rağmen sizlere de anlatmadan geçmiyeceğim:

Çok gençliğinde Mehmet Raufun çok yakın arkadaşlarından biri, galiba Hüseyin Cahit Yalçın üstadımız günün birinde kendisinden bir mektup alır. Bu mektubun içinde şunlar yazılı olduğunu görür.

.....
..... "Artık yaşamak istemiyorum, bu satırları okurken artık ben hayatta değilim.."

Üstat, tabii fevkalâde telâşa düşerek etekleri tutuşur koşu koşu Mehmet Raufun evinde soluğu alır.

Birde ne görsün, Mehmet Rauf odanın ne kadar penceresi varsa hepsini açmış, ufak bir mangala iki üç tane yanmamış kömür koymuş kendi de yatağının içine girmiş horul horul uyumuyor mu?

REŞİD HALİD GÖNÇ

